

Motion till riksdagen 2007/08:So549

av **Sven Gunnar Persson (kd)**

Tandlös tobakslag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av tobakslagen.

Motivering

Användningen av tobak har de senaste åren minskat hos vuxna, men är fortfarande hög. 2005 rökte dagligen 14 % av männen och 18 % av kvinnorna. I genomsnitt rökte 16 % (utjämnat till helt tal) av befolkningen i åldersgruppen 16–84 år.

Tobaksvanorna hos barn och ungdomar är oroande. Majoriteten av de som röker testar för första gången att röka i de tidiga tonåren. I den senaste rapporten som CAN, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, publicerade 2006 visar statistiken att det bland elever i årskurs 9 är 4 % bland pojkarna och 7 % av flickorna som röker varje dag. På frågan om de snusar varje dag är det 11 % av pojkarna och 2 % av flickorna som svarar ja. Detta är siffror som de senaste åren har varit ganska oförändrade.

Tobakslagen (1993:581) som reglerar försäljning och marknadsföring av tobak har under de senaste åren skärpts. I tobakslagen 12 § står det att:

Tobaksvaror får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut tobaksvaror skall förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder.

Det står också att försäljning inte får ske till någon om man misstänker att denne kommer ge tobaken till minderåriga.

Trots detta är det 54 % av pojkarna och 44 % av flickorna i årskurs 9 som uppger att de köper sina cigaretter själva. 18 % av pojkarna uppger att de får cigaretter av någon annan (minst 18 år). Samma siffra för flickor är 35 %.

Fel! Okänt namn på

Av de elever som går i årskurs 9 och snusar är det av pojkarna 63 % som köper sin tobak själv, och 37 % av flickorna. Till 21 % av pojkarna och 41 % av flickorna är det någon som är över 18 år som köper ut.

Dessa siffror visar tydligt att det system som finns idag inte är tillräckligt för att hindra minderåriga från att köpa tobak.

Den omedelbara tillsynen av att tobakslagen 12–12 c §§ följs åligger den eller de nämnder som kommunfullmäktige beslutar om. Den påföljd som kan komma i fråga, om en näringsidkare bryter mot dessa paragrafer, är böter eller fängelse i högst sex månader för olovlig tobaksförsäljning. Dock kan försäljningen av tobaksvaror fortgå.

En restauranginnehavare som säljer alkohol till en minderårig riskerar att bli av med sitt utskänkningstillstånd. Incitamentet ökar därmed till strängare kontroller av åldern hos köparen. Detsamma borde gälla tobaksförsäljning. Olovlig försäljning av tobak bör kunna leda till att tillståndet för tobaksförsäljning blir indraget.

Stockholm den 5 oktober 2007

Sven Gunnar Persson (kd)